

OPERATIVNA PRAVILA ZA KLIRING MEĐUNARODNIH PLAĆANJA

1. Operativnim pravilima za kliring međunarodnih plaćanja (u daljem tekstu: pravila) propisuje se način na koji se obavljaju kliring i obračun (settlement) međunarodnih plaćanja između fizičkih i pravnih lica s teritorija država čije su centralne banke potpisnice Sporazuma o kliringu međunarodnih plaćanja (u daljem tekstu: Sporazum).
2. U kliringu međunarodnih plaćanja (u daljem tekstu: kliring) učestvuju:
  - 1) centralna banka potpisnica Sporazuma (u daljem tekstu: centralna banka);
  - 2) banka koja s centralnom bankom svoje države zaključi ugovor o učešću u kliringu (u daljem tekstu: banka).
3. Kliring obavlja centralna banka koja je operater kliringe (u daljem tekstu: operater kliringe) na osnovu ovlaštenja iz Sporazuma, i to kao multilateralni neto obračun, dok se neto pozicije iz kliringe poravnavaju na obračunskim računima banaka kod centralne banke.

Priklučenje u kliring

4. Za učešće u kliringu, banka je obavezna da centralnoj banci svoje države podnese zahtjev za priključenje u kliring, koji je ovjeren pečatom i koji su potpisala lica ovlaštena za zastupanje banke i da:
  - 1) prijavi operateru kliringe, preko centralne banke svoje države, svoj bankarski kôd za identifikaciju (BIC kôd);
  - 2) ispuni tehničke uslove i standarde za povezivanje s klirinom;
  - 3) prijavi, preko centralne banke svoje države, lica ovlaštena za kontakt sa operaterom kliringe u vezi s poslovima kliringe;
  - 4) zaključi s centralnom bankom svoje države ugovor o učešću u kliringu.

Mjere zaštite i odgovornost

5. Banka je dužna da obezbijedi mjere sigurnosti i zaštite, koje se posebno odnose na zaposlene koji učestvuju u poslovima koji se odnose na

učešće u kliringu, na kontrolu operacija i obradu podataka vezanih za rad s kliringom i na fizičku kontrolu pristupa računarskim resursima povezanim s kliringom.

6. Banka je obavezna da odredi zaposlenog koji će biti zadužen za sigurnost i zaštitu komunikacije s kliringom (u daljem tekstu: administrator zaštite), da ga za to ovlasti i ovlaštenje dostavi operateru kliringa.

Administrator zaštite zadužen je za:

- 1) konfiguriranje i administraciju hardverskih i softverskih sistema zaštite koji služe za bezbjednu komunikaciju s kliringom;
- 2) obavljanje platnog prometa u skladu sa ovim pravilima;
- 3) podnošenje centralnoj banci svoje države mjesecnog izveštaja u pisanoj formi o primjeni bezbjednosnih mjera i saradnji s kliringom.

7. Učesnici u kliringu odgovorni su za vjerodostojnost, kodiranje i sadržinu poslatih poruka, za blagovremenost slanja poruka u kliring i da poruke šalju i primaju za to ovlaštena lica.

Limit i neto pozicija

8. Pod neto pozicijom banke u određenom trenutku, u smislu ovih pravila, podrazumijeva se razlika između primljenih i izvršenih plaćanja za tu banku od početka klirinškog ciklusa do tog trenutka.

Centralna banka obavještava operatera kliringa o iznosima limita neto pozicija za banke iz svoje države, za čije izvršenje ona garantuje u skladu sa Sporazumom.

Prije početka klirinškog ciklusa, operater kliringa svakoj banci postavlja limit za neto poziciju iz kliringa na osnovu obavještenja iz stava 2. ove tačke.

Negativna neto pozicija banke nijednog trenutka ne smije biti veća od odobrenog limita.

9. Banka, u skladu sa svojim potrebama, može zahtijevati od centralne banke svoje države povećanje ili smanjenje limita (promjena limita). Ova centralna banka odobrava promjenu limita ako su za to ispunjeni uslovi iz ugovora zaključenog između banke i centralne banke njene države o učešću u kliringu.

Ako centralna banka obavještenje o odobrenoj promjeni limita baci ne dostavi operateru kliringa prije početka tekućeg obračunskog dana – limitom te banke smatra se limit koji joj je odobren za prethodni obračunski dan.

Prijem naloga u kliring

10. Komunikacija između učesnika u kliringu i operatera kliringa ostvaruje se porukama, koje se mogu dostavljati pojedinačno za svako plaćanje ili za grupu plaćanja, pri čemu se dostavlja i specifikacija pojedinačnih plaćanja iz grupe, u skladu s prilogom 2 uz ova pravila.

11. Poruka se smatra validnom ako ispunjava sljedeće uslove:

1) da je formirana u SWIFT formatu, u skladu s prilogom 2 uz ova pravila i na način predviđen u prilogu 3 uz ova pravila;

2) da je poslata i primljena u skladu s Dnevnim terminskim planom kliringa (prilog 1 uz ova pravila) (u daljem tekstu: Dnevni terminski plan).

Prilozi iz ove tačke odštampani su uz ova pravila i njihov su sastavni dio.

12. Validna poruka obrađuje se odmah poslije prijema u kliring.

Obrada validnih poruka obuhvata:

- 1) kontrolu datuma realizacije naloga za plaćanje;
- 2) kontrolu iznosa na nalogu za plaćanje;
- 3) kontrolu učešća u kliringu banaka navedenih u nalogu za plaćanje;
- 4) kontrolu statusa obračunskih računa banaka navedenih u nalogu za plaćanje.

Poruka koja iz bilo kog razloga ne može biti obrađena – odbija se uz odgovarajuću poruku pošiljaocu.

13. Poslata validna poruka za koju se obradom utvrdi da ispunjava uslove za učešće u kliringu evidentira se na obračunskom računu banke samo ako negativna neto pozicija ove banke u tom trenutku ne prelazi odobreni limit.

Poslije izvršene obrade poruke, kliring upućuje baci pošiljaocu plaćanja odgovarajuću poruku o potvrdi prijema poruke i zaduženju računa, dok baci primaocu plaćanja šalje kopiju primljene poruke i potvrdu o odobrenju računa – u skladu s prilogom 2 uz ova pravila.

14. Ako negativna neto pozicija banke prelazi odobreni limit, poslata validna poruka, za koju se obradom utvrđi da ispunjava uslove za učešće u kliringu i čiji je prioritet obilježen brojevima od 11 do 50, stavlja se u red za čekanje, da bi se, nakon obezbjeđenja sredstava do kraja obračunskog dana, izvršila prema dodijeljenom prioritetu (pri tom se 11 smatra najvišim, a 50 najnižim prioritetom).

Poruke sa istim prioritetom izvršavaju se u skladu s redoslijedom prispeća, po FIFO principu.

Poruke čiji je prioritet obilježen brojevima od 51 do 99 vraćaju se pošiljaocu.

15. Za poslate validne poruke za koje se obradom utvrđi da sadrže instrukcije za plaćanje koje ne zadovoljavaju uslove za učešće u kliringu – kliring odmah upućuje pošiljaocu odgovarajuću poruku o stavljanju u red za čekanje, odnosno o odbijanju primljene poruke, u skladu s prilogom 2 uz ova pravila.

Za validne poruke koje se, poslije isteka vremena predviđenog za prijem poruka, zateknu u redu za čekanje – operater kliringe šalje pošiljaocu odgovarajuću poruku o odbijanju tih poruka, u skladu s prilogom 2 uz ova pravila.

Način izvršenja plaćanja u kliringu

16. Poslije isteka vremena predviđenog za prijem poruka utvrđenog Dnevnim terminskim planom, operater kliringe obavještava centralne banke o zbirnim neto stanjima iz kliringe i o neto stanjima banaka iz njihove države, nakon čega centralne banke, u skladu sa odredbama Sporazuma, operatera kliringe obavještavaju o svojoj saglasnosti da se te neto pozicije izvrše.

Plaćanje zbirnih neto pozicija između centralnih banaka može se obaviti pod uslovom da je operater kliringe prethodno centralnim bankama potvrdio konačnost obračuna, i to poslije prijema saglasnosti iz stava 1. ove tačke.

Plaćanje zbirnih neto pozicija između centralnih banaka obavlja se preko računa kod prvakasne međunarodne banke, u skladu sa odredbama Sporazuma.

17. Centralne banke, u skladu sa ovlaštenjem iz ugovora koje su zaključile s bankama iz svoje države o učešću u kliringu, odobravaju i zadužuju račune tih banaka za njihove pozicije iz kliringu.

Konačnost obračuna

18. Poslije prijema saglasnosti centralnih banaka, operater kliringu izvršava obračun i svakoj od banaka šalje izvod njenog obračunskog računa za kliring, u skladu s prilogom 2 uz ova pravila, nakon čega se obračun smatra konačnim.

Reklamacije na transakcije izvršene u kliringu razmatraju se samo ako stignu najkasnije trećeg radnog dana od dana obrade.

19. Ako kliring nije moguće obaviti iz tehničkih razloga, operater kliringu će sve poruke primljene tog dana vratiti bankama u skladu s Dnevnim terminskim planom i centralne banke njihovih država obavijestiti o razlozima zbog kojih kliring nije obavljen.

Isključenje iz kliringu

20. Operater kliringu može banku privremeno ili trajno isključiti iz kliringu u sljedećim slučajevima:

- 1) ako ustanovi da je banka prestala da ispunjava bilo koji od uslova za učešće u kliringu;
- 2) ako banka ne postupa u skladu sa ovim pravilima;
- 3) ako banka ne postupa u skladu sa ugovorom koji je zaključila s centralnom bankom svoje države o učešću u kliringu;
- 4) ako utvrdi da banka izaziva tehničke probleme u radu kliringu.

U slučaju iz stava 1. pod 1), ove tačke, banka će biti trajno isključena iz kliringu, a u slučajevima iz stava 1. pod 2), 3) i 4) ove tačke biće opomenuta ili privremeno isključena, pa ako, i poslije više privremenih isključenja, nastavi da krši te odredbe, može biti trajno isključena iz kliringu.

Odluku o privremenom isključenju banke iz kliringu donosi operater kliringu, koji o tome odmah obavještava banku i centralnu banku njene države, uz obavezno navođenje razloga isključenja, eventualno preduzetih mjera i uslova za ponovno uključenje banke u kliring.

Odluku o trajnom isključenju banke iz kliringu donosi centralna banka njene države.

21. Banka se može ponovo uključiti u kliring ako ispunи uslove navedene u odluci o njenom isključenju.

Radno vrijeme kliringa

22. Kliring je na raspolaganju korisnicima svakog radnog dana.

Radnim danom, u smislu ovih pravila, ne smatraju se subota i nedelja, kao ni dani praznika proglašeni neradnim danima u državama centralnih banaka i državi prvakne međunarodne banke preko koje se obavlja plaćanje zbirnih neto pozicija između centralnih banaka.

23. Radno vrijeme operatera kliringa utvrđeno je Dnevnim terminskim planom, koji mora biti usklađen s dnevnim terminskim planom centralnih banaka.

Operater kliringa može, po potrebi, promijeniti radno vrijeme, o čemu obavještava učesnike u kliringu.

Ako se radno vrijeme operatera kliringa promijeni na zahtjev nekog učesnika u kliringu, operater kliringa troškove naplaćuje od tog učesnika.

Naknada za rad kliringa

24. Po osnovu poslova kliringa, centralne banke bankama sa svoje teritorije naplaćuju naknadu u visini, na način i u rokovima utvrđenim propisom kojim se utvrđuje tarifa po kojoj centralna banka naplaćuje naknadu za usluge koje vrši.

DNEVNI TERMINSKI PLAN KLIRINGA

Početak dana	9.00
Prijem limita	9.05 – 9.30
Razmjena poruka za plaćanja	9.30 – 11.30
Priprema za kliring	11.30 – 12.00
Kliring	12.00 – 12.30
Poravnanje neto pozicija centralnih banaka	12.30 – 15.55
Opoziv neizvršenih poruka za plaćanja	15.55 – 16.00
Izdavanje izvoda računa	16.00 – 16.15
Arhiviranje	16.15 – 17.00
Kraj dana	17.00

Prilog 2

Osnovne poruke po SWIFT standardu koje se koriste u kliringu međunarodnih plaćanja

1. Nalog za bezgotovinsko plaćanje

Osnovni dokument za prenos sredstava u sistemu je *nalog za prenos*, čiji su elementi dati u sljedećoj tabeli:

	Opis	Format	Obavezno	Napomena
1	Način izvršenja	H		
2	Naziv nalogodavca – platioca	3*35H	da	
3	Naziv primaoca	3*35H	da	
4	Broj računa nalogodavca	IBAN		
5	Broj računa primaoca	IBAN		
6	Oznaka valute	3X	da	EUR
7	Iznos	12N,NN	da	Najviše dvanaest cijelih, zarez, najviše dvije decimale, samo pozitivno, znak plus se podrazumijeva
8	Svrha plaćanja	3*35X		
9	Šifra plaćanja	3N		Iz Šifarnika
11	Poziv na broj zaduženja	22X		
13	Poziv na broj odobrenja	22X		
14	Mjesto prijema	20X		
15	Datum prijema	DD/MM/YY		
16	Datum valute	DD/MM/YY	da	
17	Ovjera	–	da	Na papirnim dokumentima potpis, gde je predviđeno i pečat

U sistemu u elektronskoj formi, nalog za bezgotovinsko plaćanje ima strukturu prikazanu u tabeli koja sljedi. Tehnička polja koja se internu koriste u sistemu nisu prikazana. U bankama se struktura može donekle razlikovati, prije svega u tehničkim detaljima, pri čemu je najvažnije da ne dođe do gubitka informacija.

Polje	Opis	Format
Identifikacija inicijalne banke	Identifikaciona oznaka banke (BIC) na osnovu koje se nedvosmisleno može utvrditi propisani vodeći broj banke	U SWIFT-u 8/11 znakova
Referenca inicijalne banke	Jedinstveni identifikator naloga za plaćanje za inicijalnu banku u toku jednog obračunskog dana	Do 16 znakova
Način izvršenja	Određuje da li se nalog u obradi tretira kao hitan ili ne	0100 nije hitno

Naziv nalogodavca	Naziv i adresa nalogodavca – vlasnika računa zaduženja	Do 105 znakova (3*35)
Naziv primaoca	Naziv i adresa korisnika plaćanja, obavezan kontrolni element u procesu plaćanja; ako račun korisnika ne postoji u registru banke koja je primila nalog, neophodno je unijeti ovaj element (inače se preuzima sadržaj iz registra za srađenje sa sadržajem originalnog dokumenta)	Do 105 znakova (3*35)
Račun zaduženja (račun nalogodavca)	Račun koji će biti zadužen, IBAN	
Račun odobrenja (račun korisnika)	Račun koji će biti odobren, IBAN	
Oznaka valute	Oznaka valute u kojoj se vrši plaćanje, po ISO standardu	3 znaka, EUR
Iznos	Iznos plaćanja koje treba izvršiti	Do 14 značajnih cifara, do dva decimalna mjesta odvojena zarezom, obvezno pozitivan
Svrha plaćanja	Opis svrhe plaćanja, u slobodnoj formi	Do 105 znakova (3*35)
Šifra plaćanja	Trocifrena šifra svrhe plaćanja iz Šifarnika, koristi se za statističko izvještavanje i analizu	Tri cifre
Referenca nalogodavca	Referenca koja se prenosi do korisnika plaćanja i prikazuje se u njegovom izvodu	Do 22 znaka
Referenca korisnika	Referenca koja se prenosi do korisnika plaćanja, koja se prikazuje u njegovom izvodu	Do 22 znaka
Datum valute	Datum kada plaćanje dospijeva, odnosno kada ga treba izvršiti	Bilo koji nedvosmisleno prepoznatljiv format datuma

2. Poruka MT 103 – prenos sredstava za račun korisnika

Kako je poruka MT 103 novi standard za plaćanja za račun klijenata u SWIFT-u i kako se poruka MT 100 povlači iz upotrebe – nalog za bezgotovinsko plaćanje preslikava se u važeća polja SWIFT poruke MT 103. Raspored elemenata je sljedeći:

Polje	Element nalog-a za bezgotovinsko plaćanje	Obavezno	Napomena
113	Poslovni prioritet (vrijednosti 0011–0099), a ako su uključeni redovi za čekanje – ovo je prioritet izvršenja iz reda za čekanje		Polje 113 je u bloku 3 poruke, ako nije navedeno – podrazumijeva se

			vrijednost 0099, izvršenje je s najnižim prioritetom
20	Referentni broj (TRN) inicijalne banke	da	TRN u SWIFT-u
23B	Uvijek CRED	da	
23E	Uvijek SDVA	da	
26T			Po SWIFT-u
32A	Datum valute, šifra valute (EUR) i iznos, datum u formatu YYMMDD	da	Primjer: 030123EUR5678,50
50K	U formatu K /IBAN nalogodavca naziv i adresa	da	Račun nalogodavca je obavezan element, kosa crta je dio sintakse za označavanje računa; njegov vodeći broj treba da odgovara BIC-u banke koja šalje poruku
53A	IBAN i BIC banke koja izvršava plaćanje u formatu /D/IBAN banke ili /IBAN banke BIC	da	Kose crte i slovo D su dio sintakse
57A	IBAN i BIC banke čiji se račun odobrava (u kojoj je korisnikov račun) u formatu /C/IBAN banke ili /IBAN banke BIC	da	Mora da se slaže s vodećim brojem računa u 59, kose crte i slovo C su dio sintakse
59	Bez opcije /IBAN korisnika naziv i adresa	da	IBAN je obavezan, kosa crta je dio sintakse za označavanje računa
70	Prenose se šifra plaćanja, poziv na broj zaduženja i poziv na broj odobrenja. Elementi koji se prenose označavaju se prefiksima koji su crticom odvojeni od sadržaja: PBZ – (poziv na broj zaduženja) PBO – (poziv na broj odobrenja) TRN – (referentni broj povezane poruke – TRN)	da	Primjer: 70:SIF-111 PBZ-97123456ABC PBO-97123AFG14 REF-456789
71A	Uvijek SHA	da	
72	Svrha plaćanja, do 105 karaktera, za svrhu plaćanja u prvom redu /BNF/, u ostalim redovima //, najviše 4 reda, 105 karaktera	da	Primjer: 72:/BNF/UPLATA PO //FAKTURI 123AFG14, //DRUGI DEO

Upotreba ostalih polja je dozvoljena u sistemu, ali se njihov sadržaj ne kontroliše i ne utiče na sintaksu poruke.

3. Poruka MT 202 – transfer sredstava između finansijskih institucija

Poruka MT 202 koristi se za međubankarska plaćanja s jednog računa na drugi račun. Nalog za bezgotovinsko plaćanje između banaka preslikava se u važeća polja SWIFT poruke MT 202. Raspored elemenata je sljedeći:

Polje	Element nalog za bezgotovinsko plaćanje	Obavezno	Napomena
113	Poslovni prioritet vrijednosti je od 0011 do 0099; ako su uključeni redovi za čekanje, ovo je prioritet izvršenja iz reda za čekanje		Polje 113 je u bloku 3 poruke; ako nije navedeno, podrazumijeva se vrijednost 0099 – izvršenje je s najnižim prioritetom
20	Referentni broj (TRN) inicijalne banke	da	TRN u SWIFT-u
21	Povezana referenca	da	Referenca (TRN) poruke na koju se ova poruka odnosi ili NONREF
32A	Datum valute, šifra valute (EUR) i iznos, datum u formatu YYMMDD	da	Primjer: 070123EUR8455678,50
53A	IBAN i BIC banke koja izvršava plaćanje u formatu /D/IBAN ili /IBAN BIC	da	Kose crte i slovo D su dio sintakse
58A	IBAN i BIC banke čiji se račun odobrava (u kojoj je korisnikov račun) u formatu /C/IBAN ili /IBAN BIC	da	Kose crta i slovo C su dio sintakse
72	Prenose se šifra plaćanja, poziv na broj zaduženja i poziv na broj odobrenja. Elementi koji se prenose označavaju se prefiksima koji su crticom odvojeni od sadržaja: PBZ – (poziv na broj zaduženja) PBO – (poziv na broj odobrenja) SIF – (šifra plaćanja) – svrha plaćanja na početku /BNF/, na početku ostalih redova //, najviše 5*35	da	Primjer: 72:/BNF/PBZ- 97123456ABC //PBZ-97123AFG14 //SIF-133-UPLATA PO //FAKTURI 123AFG14 //DRUGI DEO

Upotreba ostalih polja je dozvoljena u sistemu, ali ne utiče na izvršenje transakcija.

4. Poruka MT 102 – grupa plaćanja za račun korisnika

Poruka MT 102 koristi se za plaćanja za račun klijenata u kliringu. Sva plaćanja u jednoj poruci moraju uputiti korisnici jedne banke korisnicima druge banke. Datum valute mora biti isti za sva pojedinačna plaćanja, kao i šifra valute. Zbir svih pojedinačnih plaćanja mora odgovarati iznosu u polju 32A. Raspored elemenata je sljedeći:

Polje	Element nalog za bezgotovinsko plaćanje	Obavezno	Napomena
113	Poslovni prioritet vrijednosti je od 0011 do		Polje 113 je u bloku 3

	0099; ako su uključeni redovi za čekanje, ovo je prioritet izvršenja iz reda za čekanje		poruke; ako nije navedeno, podrazumijeva se vrijednost 0099
	U sekvenci A		
20	Referentni broj (TRN) inicijalne banke	da	TRN u SWIFT-u
23	Uvijek CREDIT	da	
26T	Uvijek REF	da	
71A	Uvijek SHA	da	
	U repetitivnoj sekvenci B, za svako pojedinačno plaćanje		
21	Referenca transakcije	da	
32B	Šifra valute (EUR) i iznos	da	Primjer: EUR5678,50
50K	/IBAN nalogodavca naziv i adresa nalogodavca	da	Račun je obavezan, kosa crta je dio sintakse za označavanje računa, vodeći broj mora odgovarati BIC-u banke čiji se račun zadužuje
59	/IBAN korisnika naziv i adresa korisnika	da	Račun je obavezan, kosa crta je dio sintakse za označavanje računa, vodeći broj mora odgovarati BIC-u banke čiji se račun odobrava
70	Prenose se šifra plaćanja, poziv na broj zaduženja i poziv na broj odobrenja. Elementi koji se prenose označavaju se prefiksima koji su crticom odvojeni od sadržaja: SIF – (šifra plaćanja) PBZ – (poziv na broj zaduženja) PBO – (poziv na broj odobrenja) REF – (referentni broj povezane poruke – TRN)	da	Primjer: 70:SIF-133 PBZ-97123456ABC PBO-97123AFG14 REF-123456/789ABC
77B	Svrha plaćanja, 35+35+35	da	Primjer: 77B:UPLATA PO FAKTURI 123AFG14, DRUGI DEO
	U sekvenci C		
32A	Datum valute, šifra valute (EUR) i iznos (zbir svih transakcija), datum u formatu YYMMDD	da	Primjer: 070123EUR55678,50
53A	/D/IBAN banke koja izvrašava plaćanje ili /IBAN BIC banke koja izvršava plaćanje	da	Kose crte i slovo D su obavezni
54A	IBAN i BIC banke čiji se obračunski račun	da	Mora da se slaže s

	odobrava, račun je u prvom redu iza /C/ ili /, BIC u drugom redu		vodećim brojem računa u polju 59
--	--	--	-------------------------------------

Upotreba ostalih polja dozvoljena je u sistemu, ali ne utiče na izvršenje transakcija.

5. Poruka MT 900 – potvrda o zaduženju računa

Poruka MT 900 koristi se kao potvrda o zaduženju računa poslije izvršenih transakcija (202). Raspored elemenata je sljedeći:

Polje	Element poruke	Obavezno	Napomena
20	Referenca inicijalne banke	da	TRN
21	Povezana referenca	da	Referenca poruke – TRN na koju se ova poruka odnosi znači poruku čije se dejstvo potvrđuje
25	IBAN	da	Broj računa koji se zadužuje
32A	Datum valute, šifra valute (EUR) i iznos, datum u formatu YYMMDD	da	Primjer: 070123EUR55678,50

6. Poruka MT 910 – potvrda o odobrenju računa

Poruka MT 910 koristi se kao potvrda o odobrenju računa poslije izvršenih transakcija (202). Raspored elemenata je sljedeći:

Polje	Element poruke	Obavezno	Napomena
20	Referenca inicijalne banke	da	TRN
21	Povezana referenca	da	Referenca poruke – TRN na koju se ova poruka odnosi znači poruku čije se dejstvo potvrđuje
25	IBAN	da	Broj računa koji se odobrava
32A	Datum valute, šifra valute (EUR) i iznos, datum u formatu YYMMDD	da	Primjer: 070123EUR55678,50
52A	BIC inicijatora transakcije	da	Identifikacija institucije koja je inicirala transakciju, s povezanom referencom i datumom valute jedinstveno identificuje poruku

			koja je inicirala transfer
--	--	--	----------------------------

Polje 56A ne koristi se u sistemu.

7. Poruka MT 920 – zahtjevi

Poruka MT 920 koristi se kao zahtjev za informacije o stanju računa ili zahtjev za slanje izvoda računa. Raspored elemenata je sljedeći:

Polje	Element poruke	Obavezno	Napomena
20	Referenca inicijalne banke	da	TRN
12	Odgovor koji se zahtjeva (broj odgovarajuće MT poruke: 940, 941, 942 ili 950)	da	940 je izvod s detaljima, 941 se odnosi na status računa, 950 je izvod, a 942 je privremeni izvod od posljednje 940, 941 ili 950 poruke
25	Broj računa	da	Broj računa na koji se poruka odnosi
34F	Šifra valute (EUR), oznaka C za kredit (zbir zaduženja) ili D za debit (zbir odobrenja) i iznos, iznos se odnosi na limit ispod koga transakcije ne ulaze u izvještaj		Primjer: EURC100000,
34F	Šifra valute (EUR), oznaka C za kredit (zbir zaduženja) ili D za debit (zbir odobrenja) i iznos, iznos se odnosi na limit ispod koga transakcije ne ulaze u izvještaj		Primjer: EURC100000,00

Polja 12, 25 i 34F se ponavljaju, tako da se jednom porukom može tražiti više izvještaja koji se odnose na više računa, uz različite limite.

8. Poruka MT 941 – status računa

Poruka MT 941 koristi se za slanje informacija o stanju računa kao odgovor na zahtjev MT 920 – zahtjev za informacije o stanju računa u određenom trenutku. Raspored elemenata je sljedeći:

Polje	Element poruke	Obavezno	Napomena
20	Referenca	da	TRN
21	Povezana referenca		Referenca poruke MT 920 – TRN kojom je inicirana ova poruka
25	Broj računa	da	Broj računa na koji se poruka odnosi

28	Broj stanja/Sekvenca poruke	da	Broj stanja je redni broj stanja koje se šalje za navedeni račun od početka godine. Ako se stanje šalje u više poruka, one su redom označene u sekvenci, od 1 pa nadalje
60F	Početno stanje u obliku (D/C), datum, šifra valute, iznos. D je debit – pozitivno stanje, a C kredit – negativno stanje.		Primjer: C030717EUR100995,01
90D	Broj transakcija zaduženja, oznaka valute i iznos		Primjer: 12EUR100000,00
90C	Broj transakcija odobrenja, oznaka valute i iznos		Primjer: 122EUR200000,99
62F	Završno stanje za datum u obliku (D/C), datum, šifra valute, iznos. D je debit – pozitivno stanje, a C kredit – negativno stanje.	da	Primjer: C030717EUR200996,
64	Raspoloživo stanje u obliku (D/C), datum, šifra valute, iznos. D je debit – pozitivno stanje, a C kredit – negativno stanje.		Primjer: C030717EUR200996,

9. Poruka MT 942 – privremeni izvod

Poruka MT 942 predstavlja privremeni izvod od prethodno preuzetog stanja ili izvoda. Šalje se kao odgovor na zahtjev MT 920. Raspored elemenata je sljedeći:

Polje	Element poruke	Obavezno	Napomene
20	Referenca	da	TRN
21	Povezana referenca		Referenca poruke – TRN MT 920 poruke kojom je inicirana ova poruka
25	Broj računa	da	Broj računa na koji se poruka odnosi
28C	Broj stanja/Sekvenca poruke	da	Broj stanja je redni broj stanja koje se šalje za navedeni račun od početka godine. Ako se stanje šalje u više poruka, one su redom označene u sekvenci, od 1 pa nadalje
34F	Šifra valute (EUR), oznaka C za kredit ili D za debit i iznos; iznos se odnosi na limit ispod koga transakcije ne ulaze u izvještaj	da	Primjer: EURC100000,
34F	Šifra valute (EUR), oznaka C za kredit ili D za debit i iznos; iznos se odnosi na limit ispod koga transakcije ne ulaze u izvještaj		Primjer: EURD100000,00
13D	Datum i vrijeme, u fomatu YYMMDDHHMM	da	Primjer: 0307171515+0100

61	Linija izvoda		* ¹
90D	Broj transakcija zaduženja, oznaka valute i iznos		Primjer: 12EUR100000,00
90C	Broj transakcija odobrenja, oznaka valute i iznos		Primjer: 122EUR200000,99

Polje 61 ponavlja se za svaku promjenu na izvodu.

Format polja 61 je sljedeći:

- **datum valute (YYMMDD),**
- **datum unosa (MMDD),**
- **kredit/debit (C,D,EC,ED,RC ili RD, E – expected, R – reversed),**
- **posljednje slovo šifre valute,**
- **iznos (do 12 cijelih, do 2 decimale),**
- **kôd za identifikaciju tipa transakcije, 3 karaktera,**
- **referenca za vlasnika računa, do 16 karaktera ,//,**
- **referenca institucije koja servisira račun, do 16 karaktera,**
- **dodatni detalji, do 34 karaktera.**

10. Poruka MT 950 – izvod računa

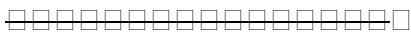
Poruka MT 950 je izvod računa. Šalje se automatski na kraju dana. Raspored elemenata je sljedeći:

Polje	Element poruke	Obavezno	Napomena
20	Referenca	da	TRN
25	IBAN	da	Broj računa na koji se poruka odnosi
28C	Broj stanja/Sekvenca poruke	da	Broj stanja je redni broj stanja koje se šalje za navedeni račun od početka godine. Ako se stanje šalje u više poruka, one su redom označene u sekvenci, od 1 pa nadalje
60F	Početno stanje u obliku (D/C), datum, šifra valute, iznos	da	Primjer: C030717EUR100995,01
61	Linija izvoda		* ¹
62F	Završno stanje u obliku (D/C), datum, šifra valute, iznos	da	Primjer: C030717EUR200996,

Polje 61 ponavlja se za svaku promjenu na izvodu.

Format polja 61 je sljedeći:

- **datum valute (YYMMDD),**
- **datum unosa (MMDD),**
- **kredit/debit (C,D,EC,ED,RC ili RD, E – expected, R – reversed),**

*¹ Vidi: SWIFT User Handbook.

- posljednje slovo šifre valute,
- iznos (do 12 cijelih, do 2 decimale),
- kôd za identifikaciju tipa transakcije, 3 karaktera,
- referenca za vlasnika računa, do 16 karaktera, //,
- referenca institucije koja servisira račun, do 16 karaktera,
- dodatni detalji, do 34 karaktera, //,
- referenca institucije koja servisira račun, do 16 karaktera,
- dodatni detalji, do 34 karaktera.

11. Poruka MT 940 – izvod računa (s detaljima)

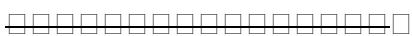
Poruka MT 940 je izvod računa. Šalje se automatski na kraju dana, po izboru učesnika. Raspored elemenata je sljedeći:

Polje	Element poruke	Obavezno	Napomena
20	Referenca	da	TRN
25	Broj računa	da	Broj računa na koji se poruka odnosi
28C	Broj stanja/Sekvenca poruke	da	Broj stanja je redni broj stanja koje se šalje za navedeni račun od početka godine. Ako se stanje šalje u više poruka, one su redom označene u sekvenci, od 1 pa nadalje
60F	Početno stanje u obliku (D/C), datum, šifra valute, iznos	da	Primjer: C030717EUR100995,01
61	Linija izvoda		*1
86	Informacije imaoču računa, kod 103 50K, 59 (samo računi) i 4 linije za 70, kod 202 samo 53A i 58A (samo računi)		Do 6*35 karaktera
62F	Završno stanje u obliku (D/C), datum, šifra valute, iznos	da	Primjer: C030717EUR200996,

Polje 61 ponavlja se za svaku promjenu na izvodu.

Format polja 61 je sljedeći:

- datum valute (YYMMDD),
- datum unosa (MMDD),
- kredit/debit (C,D,EC,ED,RC ili RD, E – expected, R – reversed),
- posljednje slovo šifre valute,
- iznos (do 12 cijelih, do 2 decimale),
- kôd za identifikaciju tipa transakcije, 3 karaktera,
- referenca za vlasnika računa, do 16 karaktera, //,
- referenca institucije koja servisira račun, do 16 karaktera,
- dodatni detalji, do 34 karaktera.

*1 Vidi: SWIFT User Handbook.

12. Poruka MT x95 – upiti o porukama

Poruka MT x95 koristi se kao upit o prethodno upućenoj poruci MT 103 ili MT 202. Raspored elemenata je sljedeći:

Polje	Element poruke	Obavezno	Napomena
20	Referenca	da	TRN
21	Povezana referenca	da	TRN poruke na koju se upit odnosi
75	Upiti	da	Zahtjevi su: STAT – status poruke DUPL – kopija poruke PRTY – promjena prioriteta
77A	Novi prioritet kod promjene prioriteta		Obavezno kod zahtjeva za promjenu prioriteta. Kod ostalih zahtjeva se ne koristi
11S	MT Datum originalne poruke 4444666666 (sesija i sekvenca originalne poruke)		Za dopunu jedinstvenog ključa
79	BIC učesnika koji je poslao poruku i datum valute	da	

Za poruke MT 103 i MT 102 poruka je MT 195, a za poruku MT 202 – poruka je MT 295.

13. Poruka MT x96 – odgovori na zahtjeve i upite

Poruka MT x96 je odgovor na poslate poruke MT x92 ili MT x95. Raspored elemenata je sljedeći:

Polje	Element poruke	Obavezno	Napomena
20	Referenca	da	TRN
21	Povezana referenca	da	TRN poruke na koju se upit odnosi
76	Odgovori	da	Odgovori na zahtjeve su: STAT – status poruke DUPL – kopija poruke PRTY – promjena prioriteta ERRC – poruka o grešci u zahtjevu
77A	Tekstualni opis		Kod greške i

			odgovarajući tekst, ako odgovor sadrži poruku o grešci
11R	MT datum originalne poruke	da	Za dopunu jedinstvenog ključa

Ako se zahtjeva status (STAT), polje 76 može da sadrži sljedeće odgovore:

STAT REJT	Poruka je poništena MTx92 porukom koju je poslao učesnik
STAT CANC	Poruka je poništena po pravilima sistema, šalje se i kad sistem odbije poruku, bez posebnog zahtjeva
STAT EXEC	Poruka se upravo izvršava
STAT SETL	Poruka je izvršena
STAT ERRC	Pri procesiranju poruke došlo je do greške, šalje se i kad NBS odbije poruku zbog greške u poruci, bez posebnog zahtjeva
STAT COND	Poruka čeka na povezana uslovna plaćanja
STAT WAIT	Poruka je u redu za čekanje
STAT SUSP	Poruka je suspendovana

Za poruke MT 103 i MT 102 poruka je MT 196, a za poruku MT 202 poruka je MT 296.

14. Poruka MT 985 – upit o statusu

Porukom MT 985 šalje se upit o statusu. Odgovor se šalje porukom MT 986. Raspoloženih elemenata je sljedeći:

Polje	Element poruke	Obavezno	Napomena
20	Referenca	da	TRN
57A	BIC institucije u kojoj je račun	da	
59	Račun (IBAN) na koji se odnosi upit, prije računa kosa crta i BIC vlasnika računa	da	
75	Zahtjev	da	Zahtjevi su: STAT – status računa

15. Poruka MT 986 – odgovor na upit o statusu

Porukom MT 986 šalje se odgovor na upit o statusu.

Polje	Element poruke	Obavezno	Napomena
20	Referenca	da	TRN
21	Referenca poruke na koju se odgovor	da	

	odnosi		
59	IBAN na koji se odnosi odgovor, prije računa kosa crta i BIC vlasnika računa		
79	Odgovor	da	

Ako je upit STAT, mogući odgovori su:

Odgovor	Značenje
AA	Račun nije blokiran
DA	Račun je blokiran za zaduženja
AC	Račun je blokiran za odobrenja
DC	Račun je blokiran

Prilog 3

Korištenje cirilice u SWIFT porukama

Kako u SWIFT porukama nije dozvoljeno korištenje cirilice, vrši se kodiranje/dekodiranje u latinične karaktere za sva polja za koja to ima smisla, i to prema tabeli koja sljedi. Na isti način kodiraju se latinična slova Č,Ć,Š,Đ,Ž i DŽ.

Ćirilično slovo	Latinični kôd	Ćirilično slovo	Latinični kôd
A	A	a	a
B	B	b	b
V	V	v	v
G	G	g	g
D	D	d	d
Đ	DJ	đ	dj
E	E	e	e
Ž	ZZ	ž	zz
Z	Z	z	z
I	I	i	i
J	J	j	j
K	K	k	k
L	L	l	l
Lj	LJ	lj	lj
M	M	m	m
N	N	n	n
Nj	NJ	nj	nj
O	O	o	o
P	P	p	p
R	R	r	r
S	S	s	s
T	T	t	t
Ć	CC	ć	cc
U	U	u	u
F	F	f	f
H	H	h	h
C	C	c	c
Č	CH	č	ch
Dž	DZ	dž	dz
Š	SS	š	ss